

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Informasjonssak
Møtesaksnr: I-sak 14-24
Møtenr: 4/2024
Møtedato: 18. juni 2024
Notatdato: 10. juni 2024
Arkivsaksnr:
Saksbehandler: Marianne Knarud

Et globalt universitet for flyktninger og internt fordrevne

Det finnes i dag 110 millioner flyktninger og fordrevne personer i verden. FN har som mål å øke fraksjonen av disse som får tilgang til høyere utdanning, fra dagens seks prosent til 15 prosent innen 2030. Det vil kreve en betydelig innsats også fra høyere utdanningsinstitusjoner verden over. UiO har tatt initiativ til å utforske muligheten for en global dugnad hvor mange universiteter bidrar med moduler, som til sammen kan utgjøre ulike undervisningstilbud. Initiativet har arbeidstitel Global University College (GUC).

GUC har som ambisjon å gi flyktninger og internt fordrevne tilgang til høyere utdanning, der de oppholder seg. UNHCR understreker betydningen av høyere utdanning for både integrering, repatriering og resettlement, noe som er helt sentralt for at flyktninger og internt fordrevne kan komme ut av tilværelsen som flyktning/fordrevet.

CUG skal utvikle en fleksible og smidig utdanningsmodell. Målet er at modellen på sikt skal kunne skaleres og dermed nå mange personer i mange land. Modellen skal kunne aktiveres raskt, slik at tilbudet kan iverksettes også i akutte situasjoner, og når nye flyktningkriser oppstår.

Initiativet har blitt godt mottatt blant noen av verdens fremste universiteter, og vil utforskes videre. I løpet av de to kommende semestrene skal det:

- Utvikles en generisk modell for samarbeid, som kan etableres i mange ulike land. Dette skal danne grunnlag for at universiteter kan forplikte seg institusjonelt og ressursmessig til initiativet.
- Utvikles en UiO-ledet fireårig pilot i samarbeid Flyktninghjelpen, hvor andre universiteter inviteres inn.
- Umiddelbart etableres en arbeidsgruppe som skal se på hvordan vi kan dele informasjon og samarbeide om tiltak i akutte situasjoner.

UNIVERSITETET I OSLO

UiO leder utviklingen av en modell for samarbeidet, som skal danne grunnlag for at universiteter kan forplikte seg institusjonelt og ressursmessig til initiativet. Det arbeides med å skaffe ekstern finansiering for en UiO-ledet fireårig pilot i samarbeid med Flyktninghjelpen. UiO bidrar med ett dedikert studieadministrativt årsverk i tillegg til in-kind bidrag, samt prosjektmidler som vil utløses fra universitetsledelsens strategiske reserve. Siden modellen bygger på at flere institusjoner bidrar med et mindre antall moduler inn i en større dugnad, må også UiO internt vurdere hvilke bidrag vi kan gi til den globale porteføljen.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Marianne Knarud
seniorrådgiver

Vedlegg:

Fremleggsnotat

Oppsummering av seminar 3-5. juni (Unntatt offentlighet etter offl § 23)

Fremleggsnotat

Fra: Universitetsdirektøren
Til: Universitetsstyret

Møtesaksnr: I-sak 14-2024
Møtedato: 18. juni 2024
Notatdato: 10. juni 2024
Arkivsaksnr:

Saksbehandler:
Marianne Knarud

Et globalt universitet for flyktninger og internt fordrevne

Det finnes i dag 110 millioner flyktninger og fordrevne personer i verden. FN har som mål å øke fraksjonen av disse som får tilgang til høyere utdanning, fra dagens seks prosent til 15 prosent innen 2030. Det vil kreve en betydelig innsats også fra høyere utdanningsinstitusjoner verden over. UiO har tatt initiativ til å utforske muligheten for en global dugnad hvor mange universiteter bidrar med moduler, som til sammen kan utgjøre ulike undervisningstilbud. Initiativet har blitt godt mottatt blant noen av verdens fremste universiteter, og vil utforskes videre. I løpet av de to kommende semestrene skal det:

- Utvikles en generisk modell for samarbeid, som kan etableres i mange ulike land. Dette skal danne grunnlag for at universiteter kan forplikte seg institusjonelt og ressursmessig til initiativet.
- Utvikles en UiO-ledet fireårig pilot i samarbeid Flyktningshjelpen, hvor andre universiteter inviteres inn.
- Umiddelbart etableres en arbeidsgruppe som skal se på hvordan vi kan dele informasjon og samarbeide om tiltak i akutte situasjoner.

Bakgrunn

Ideen

I forbindelse med Talibans overtakelse av makten i Afghanistan oppstod det en diskusjon i den norske offentligheten om hvordan norske institusjoner kunne bistå særlig unge afghanske jenter, som får sin utdanning avbrutt. Rektor deltok i flere av disse diskusjonene, og ut fra dette oppstod ideen om å gjøre noe større, for de virkelig mange som får sin utdanning avbrutt på grunn av krig og konflikt. Eksemplene er dessverre mange. Rektor har derfor tatt et initiativ for å etablere en allianse av universiteter, som til sammen kan gi et høyere utdanningstilbud til de som blir fratatt muligheten til å studere på grunn av krig og konflikter. Initiativet har arbeidstitel *Global University College (GUC)*. Sammen med rektor har en liten intern gruppe jobbet et års tid med å utforske et slikt initiativ.

Konseptet

GUC har som ambisjon å gi flyktninger og internt fordrevne tilgang til høyere utdanning, der de oppholder seg. UNHCR understreker betydningen av høyere utdanning for både integrering, repatriering og resettlement, noe som er helt sentralt for at flyktninger og internt fordrevne kan komme ut av tilværelsen som flyktning/fordrevet.

GUC skal utvikle en fleksible og smidig utdanningsmodell. Målet er at den skal kunne skaleres og dermed nå mange personer i mange land. Det er et mål å dele rettigheter for undervisningsoppleggene som utvikles, og

derved lette muligheten for at et tilbud som skapes et sted, kan tilpasses og brukes et annet sted. Med smidig mener vi også at modellen skal kunne aktiveres raskt, slik at tilbudet kan iverksettes også i akutte situasjoner, når nye flyktningkriser oppstår. Som et ledd i dette arbeidet, har UiO inngått en samarbeidsavtale med Flyktninghjelpen om en mulig pilot for initiativet.

Modellen er basert på at flere partneruniversiteter bidrar med ulike studietilbud/moduler, som på en fleksibel måte kan «stables» for å gi nødvendig kompetanse innen ulike felt. Dette kan være i form av enkeltkurs, og/eller lengre løp som kan lede til en grad. For mange vil det også være nødvendig å gjennomføre flere forberedende kurs for å kunne gå inn i et høyere utdanningsløp. Ideen er derfor at GUC også etablerer forkurs innen blant annet språk, digitale ferdigheter, matte og statistikk, kildekritikk og metode. Det er nødvendig å tenke nytt rundt både hvordan man setter sammen moduler og lager ulike veier inn til og ut av studietilbudene. Tilbudet skal i de fleste tilfeller også være åpent for lokalbefolkningen, som ofte heller ikke har tilgang til høyere utdanning. Dette er viktig for å unngå konflikt og ekskludering av ulike grupper.

Det vurderes ulike modeller for datainnsamling og eventuelt følgeforskning av initiativet for å sikre god dokumentasjon og kunnskapsbaserte beslutninger i det videre arbeidet.

Partnerskap

I desember deltok den interne gruppen på Global Refugee Forum i Geneve. Formålet var å møte eksisterende og mulige partnere for initiativet. Mye gjøres allerede av mange, men aktivitetene er fragmentert. Det var meget positiv respons fra både UNHCR og andre UH-aktører for å forsøke å skape bedre helhet i tilbudet. I etterkant av møtet meldte et titalls sterke universiteter sin interesse for å se om det er mulig å koordinere ulike tilbud bedre. Det er også etablert kontakt og mer uformelle partnerskap med andre aktører i sektoren, herunder SAIH og PRIO.

Praktiske erfaringer

Vi har hatt en rekke samtaler med universiteter og andre organisasjoner som jobber i felt. De har alle erfaring fra å jobbe helt konkret med høyere utdanning for flyktninger og marginaliserte grupper. At initiativet samler mange erfarne aktører gjør at vi kan bygge på suksesser og ikke gjenta tidligere feil.

Et gjennomgående tema er betydningen av å ta utgangspunkt i lokale forhold og lokale kompetansebehov. I tillegg understreker aktører med erfaring fra denne type aktivitet, at det er viktig å ha en fysisk tilstedeværelse, og et hybrid undervisningsformat. Å resirkulere et heldigitalt opplegg fra f.eks. Norge vil i de fleste tilfeller ikke bli vellykket. De som har forsøkt seg på rene MOOCs forteller at frafallsraten er altfor høy. Erfaringen fra blant annet Southern New Hampshire University, som nok er det universitetet med mest erfaring med å gi høyere utdanning til flyktninger, viser også at det er viktig at utdanningstilbudet henger sammen med andre støttetjenester til flyktninger. Det handler om veiledning knyttet til å studere og lære, digital infrastruktur og strømtilgang, men handler også ofte om praktiske forhold som transport og sikkerhet, barnepass og helsehjelp (både fysisk og psykisk). Det er derfor avgjørende å ha gode lokale partnere og god kontakt og tillit til/hos lokale myndigheter. Dessverre er også korrupsjon utbredt i mange av disse områdene, og det er viktig å ha partnere som kan gjøre gode risikovurderinger knyttet til prosjektgjennomføring og avtaleinngåelser. Samarbeidsavtalen med Flyktninghjelpen er sentral i så måte.

UNIVERSITETET I OSLO

Veien videre

Det ble avholdt et partnerseminar 3-5. juni i Oslo. Her deltok UNHCR, Flyktningshjelpen og SAIH, samt 18 universiteter. Formålet med seminaret var å drøfte felles visjon, tidslinje, forventningsavklaring, mulig samarbeidsmodell og akkreditering, samt neste skritt. I tillegg var langsiktig og bærekraftig ekstern finansiering et tema. Det var en klar støtte i møtet til å gå videre med initiativet. Resultatene er oppsummert i en handlingsplan for det kommende året (se vedlegg 1). Vedlegget er unntatt offentlighet, fordi det inneholder informasjon som vi avventer partneruniversitetenes godkjenning av.

UiOs bidrag

Ledelse, økonomi og administrasjon: UiO leder utviklingen av en modell for samarbeidet, som skal danne grunnlag for at universiteter kan forplikte seg institusjonelt og ressursmessig til initiativet. Det arbeides med å skaffe ekstern finansiering for en UiO-ledet fireårig pilot i samarbeid med Flyktningshjelpen. UiO bidrar med ett dedikert studieadministrativt årsverk i tillegg til in-kind bidrag, samt prosjektmidler som vil utløses fra universitetsledelsens strategiske reserve.

Undervisningstilbud: Siden modellen bygger på at flere institusjoner bidrar med et mindre antall moduler inn i en større dugnad, må også UiO internt vurdere hvilke bidrag vi kan gi til den globale porteføljen. Det er interessant å se om allerede eksisterende undervisningsopplegg kan utvikles og tilpasses behovet. Ressurseffektivitet må balanseres med behovet for skreddersøm til lokal kontekst. Ved UiO har vi allerede registrert at det er fagpersoner og miljøer som er interessert i å delta. Dette vil utforskes videre i høst.

Konklusjon

Det arbeides videre med initiativet i tråd med ovennevnte beskrivelse.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Marianne Knarud
seniorrådgiver